.

Kontrolsüz Hipertansiyonu Olan Hastalarda Renal Denervasyonun Stres ve Anksiyete Semptomlari Üzerine Olumlu Etkisi: ERSHAM Randomize Kontrollü Çalışması

Dr. Veysi Kavalcı

Kontrolsüz Hipertansiyonu Olan Hastalarda Renal Denervasyonun Stres ve Anksiyete Semptomlari Üzerine Olumlu Etkisi: ERSHAM Randomize Kontrollü Çalışması

Favorable Effect of Renal Denervation on Stress and Anxiety Symptoms in Hypertensive Patients:ERSHAM Randomized Clinical Trial

Hazırlayan: Dr. Veysi Kavalcı
Dr. Öğretim üyesi, Adıyaman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği.

Giris
Sempatik sinir sistemi aktivitesindeki artış hem hipertansiyon hem de anksiyete gelişimine katkıda bulunmaktadır. ERSHAM çalışması, renal denervasyonun yalnızca kan basıncını düşürmekle kalmayıp, aynı zamanda kontrolsüz hipertansiyon ve anksiyete semptomları bulunan hastalarda anksiyete ve stres semptomları üzerindeki etkisini değerlendiren ilk randomize kontrollü çalışmadır.

Amaç
Çalışmanın amacı, kontrolsüz hipertansiyon ve anksiyete semptomları bulunan hastalarda renal denervasyonun anksiyete, stres, ambulatuvar kan basıncı ve mental iyilik durumu üzerine etkilerini değerlendirmektir.

Yöntem
Çalışmaya ofis kan basıncı 140/90-160/100 mmHg arasında olan ve Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği-Anksiyete Alt Ölçeği (HADS-A) skoru ≥8 olan 60 hasta dahil edilmiştir. Hastalar, antihipertansif tedavi almayan veya renin-anjiyotensin sistem inhibitörü ya da kalsiyum kanal blokeri monoterapisi kullanan bireylerden oluşmuştur.

Katılımcılar 1:1 oraninda renal denervasyon grubuna veya girişim uygulanmayan kontrol grubuna randomize edilmiştir. Randomizasyon öncesinde renal anatomi bilgisayarlı tomografi anjiyografi ile doğrulanmıştır. Üç aylık takip süresince antihipertansif tedavi sabit tutulmuştur.

Birincil sonlanım noktası, üçüncü ayda HADS-A anksiyete alt ölçeğindeki değişimdir. İkincil sonlanim noktaları ise 24 saatlik ambulatuvar kan basıncı, Algılanan Stres Ölçeği-14 ve SF-12 mental bileşen skorundaki değişimlerdir.

Bulgular
Toplam 59 hasta takip sürecini tamamlamıştır. Renal denervasyon grubunda 29, kontrol grubunda 30 hasta yer almıştır. Ortalama yaş 54,9 yıl olarak bildirilmiştir.

Üçüncü ayda renal denervasyon grubunda HADS-A anksiyete skoru 10,2±2,9'dan 4,5±2,8'e düşmüş ve bu azalma istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<0,001). Kontrol grubunda ise anlamlı değişiklik saptanmamıştır (p=0,77).

Renal denervasyon grubunda 24 saatlik ortalama ambulatuvar sistolik/diyastolik kan basıncı sırasıyla 10,4± 12,9 mmHg ve 6,2±8,6 mmHg azalmıştır. Her iki değişim de anlamlıdır (p<0,001). Kontrol grubunda kan basıncında anlamlı değişiklik izlenmemiştir.

Algılanan Stres Ölçeği-14 renal denervasyon sonrasında belirgin şekilde iyileşmiştir (p<0,001). Kontrol grubunda anlamlı değişiklik görülmemiştir. SF-12 mental bilesen skoru da renal denervasyon grubunda anlamlı olarak iyileşmiş, kontrol grubunda anlamlı farklılık saptanmamıştır. İşleme bağlı herhangi bir advers olay bildirilmemiştir.

Sonuçlar
Kontrolsüz hipertansiyon ve anksiyete semptomları bulunan hastalarda renal denervasyon, üç aylık takipte kan basıncını anlamlı olarak düşürmüş; anksiyete, algılanan stres ve mental iyilik halinde anlamlı iyileşme sağlamıştır. Bulgular, renal denervasyonun nöropsikolojik ve stresle ilişkili yolaklar üzerinde potansiyel yararlı modülatör etkileri olabileceğini göstermektedir.

Klinik Yorum
ERSHAM çalışması, renal denervasyonun kan basıncı dışı etkilerini değerlendirmesi açısından dikkat çekicidir. Özellikle HADS-A skorundaki belirgin düşüş, stres skorundaki iyileşme ve SF-12 mental bileşen skorundaki artış, sempatik aktivitenin

azaltılmasının mental iyilik hali üzerinde olumlu etki oluşturabileceğini düşündürmektedir.

Bununla birlikte çalışma şu an yalnızca abstract düzeyinde erişilebilir durumdadır. Bu nedenle hasta seçimi, randomizasyon ayrıntıları, körleme durumu, kullanılan cihaz/prosedür detayları, ilaç uyumu, alt grup analizleri ve uzun dönem sonuçlar hakkında sınırlı bilgi bulunmaktadır. Ayrıca takip süresinin üç ay olması, psikolojik iyileşmenin kalıcılığı konusunda kesin yorum yapılmasını güçleştirmektedir.

Genel olarak bu çalışma, renal denervasyonun kontrolsüz hipertansiyon tedavisinde yalnızca hemodinamik değil, nöropsikolojik sonuçlar açısından da potansiyel fayda sağlayabileceğini göstermektedir. Ancak bu bulguların klinik pratiğe güçlü şekilde yansıtılabilmesi için tam metin verileri, daha uzun takip süreli, daha geniş örneklemli randomize kontrollü çalışmalarla doğrulanması gerekmektedir.

Kaynak

Tatakis F,Konstantinidis D, Soulaidopoulos S, Vakka A, Polyzos D,Stathoulopoulou M,et al.Favorable Effect of Renal Denervation on Stress and Anxiety Symptoms in Hypertensive Patients: ERSHAM Randomized Clinical Trial. Journal of Hypertension. 2026;44(Suppl 1):e206.doi:10.1097/01.hjh.0001197300.70348.a8.